

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre..... 5 frt — kr.
Fél évre..... 2 frt 50 kr.
Negyedévre..... 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Bérmentetlen leveleket el nem fogadunk.

Hirdetések és nyilttéri közlemények jutányos árszámítás mellett e lap kiadó-hivatala által vétetnek föl.

UJPEST.

Társadalmi hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési pénzek és hirdetések küldendők

UJPEST,
Fő-ut 48. szám.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési felhívás!

Jelen számunkkal lapunknak második évfolyamába lépünk, minélfogva tisztelettel kérjük azon helybeli és vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt előfizetéseiket idejekorán megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály álljon be.

Lapunk ára:

Egész évre..... 5 frt — kr.
Fél " "..... 2 " 50 "
Negyed " "..... 1 " 25 "

Előfizetőinknek azon előnyt és kedvezményt nyújtjuk, hogy bárminő ügyükben lapunkban díjtalanul erős támaszt, erélyes pártfogót és lelkiismeretes védelmezőt nyerhetnek.

Az előfizetési pénzek postautalványon a címnek pontos megjelölésével (Ujpest: Fő-ut 48. sz.) vagy Fridmann fürdő pénztárához József küldendők, vagy személyesen is áthozhatók.

Lapunk egyes számai 10 krajczárért kiadóhivatalunkban, Fridmán József ur fürdőpénztáránál, a lóvaspálya indóház dohány-tözsdejében, Kriszt József, Földessy Károly, és Liedloff József fűszerkereskedő uraknál kaphatók.

Az „Ujpest” kiadóhivatala.

A cél.

A társadalmi zűrzavarok között élünk. A társadalom salakjai, a bűnfiai életet adtak a társadalom rossz szellemének, az egyenetlenségnek s nevelik, terjesztik szét; beviszik a társadalom minden rétegébe, be a családok szentélyébe, bele oltják az ifju nemzedék zsenge lelkébe, mert tudják, hogy könnyen férkezik az az emberek szívébe s növeli azt a meggondolatlanság.

És miért gondolnák meg e nyomorultak akkor, midőn bűnös üzelmeiket, pokoli munkájukat gyakorolják, hogy e gonosz indulat legyőzése volna a legszebb férfui erény?

Keblünket a szeretet isteni melege hatja át s a jóakarát tárháza szívünk belseje midőn porig sujtjuk a göggel kérkedő bünt, akkor is közérdekekért való szent lelkesedés heviti lényünket.

Mi mindenekelőtt a társadalmi egyetértés dicsó jelszavát irtuk ki lobogónkra s felhivtunk minden becsületes férfit, hogy tartsunk össze a nemes célok elérésében s egyesüljünk a bűn ostromozására.

A társadalom nyomorultjait, kik rossz példával, mételyező erkölcsessel tolakodnak a közügyek élére, lökjük vissza a salakba, ahonnét eredetét vette bűnös lelkük.

A sikkasztókat, csalókat, házasságtörőket, a közvagyon bűnös kezelőit, lökje ki

maga a társadalom, hogy megmenthesse, megóvhassa ugyanannak a társadalomnak tisztaságát, erkölcsi életét.

A ki különválva a becsületes, tisztességes emberektől, különválva a tiszta eszközöktől, akár bármely célt elérni, az vagy nem becsületes ember, vagy a társadalom salakjának s bűnökkel terhelt egyéneinek szárandó áldozata. Mert a becsületes ember bármely ügyben férfias bátorsággal tömörül a becsületes emberekkel, mert tudja, hogy csak az ily szövetségeseikkel, hogy csak a becsületes eszközökkel kivívott akarat érvényesítése lehet neki s polgártársainak hasznára.

És amidőn a becsület férfiai egyesülnek céljaik elérésére, akkor nem az egyes emberek személyiségét tűzik ki az egyesülés cél táblájára; hanem az öröktől fogva és örökké való eszme az ő vezérszavuk. És midőn az eszmék és elvek körül csoportosulnak, akkor leszál közójuk a béke angyala s megterem a diadal.

De valóban elszorul az ember szíve s megreszkot a lélek, midőn ennek ellenkezőjét látjuk. Midőn látjuk, hogy a pusztulás angyala, az erkölcstelenség ördöge követi a nyomorultak munkáját, midőn tapasztaljuk, hogy a bűnösök, a sikkasztók, a közvagyon megrablók szövetsége után milyen dusan tenyészik az erkölcsi romlás, midőn látjuk, hogy a társadalom e nyomorekjainak a törvény, a rend, s egyes köztisztelőben álló személyek elleni, — bár sikertelen, — de mégis folyó küzdelme következtében, hogy hal ki az egyesek lelkéből a törvény tisztel, mily tápot nyer a bűn, hogy keletkeznek a tolvajok, a rablók, hogy szaporodnak a hamis bukások, hogy vész ki a fiui tisztel s erkölcs egész a postatolvajlásig, hogy keletkezik a családi egyenetlenség, a házasságtörés, férj elhagyás, s hogy terjed a prostitúció!

S ép ezért, a becsületes magyar társadalom, népünk, magunk és gyermekeink érdekében e nyomorultak ellenében a társadalom tisztességes rétegének tömörülni s küzdeni kell!

Mert e nyomorult ellenségei a tisztességnek, a legnagyobb erővel sem tehetnek nagyobb kárt a társadalomnak és nekünk, mint tennék mi magunk akkor, amidőn az eszme fenségét nem tisztelve, lemondanánk e küzdelemről, s összetett kézzel, az emberi szív legalacsonyabb érületét, az egyenetlenséget hagynánk uralkodni és terjedni tovább.

Egy haza és egy község tisztességes polgárainak csak egyenlő érdekeik lehetnek. Miért zárkoznánk tehát el önjölétünk emelésétől? Miért ne szöveteznénk annak a gaz-

nak kiirtására, mely közös kertünket ellepi? Miért ne azoknak a nyomorult férgenek eltiprására, melyek családi s magán életünket, népünk, gyermekeink lelkét megfertöztetik, megmételyeznek?

Csak nem akarjuk, hogy minden férj kötéllel térítse az erény útjára nejét? s azt sem akarjuk, hogy minden apának tolvaj fia legyen? de még azt sem akarjuk, hogy polgártársunk csak tettelegesség árán védje meg nejét a csábítótól, azt sem akarjuk, hogy a férjtelen nők s a leányok assyluma s ezután — a prostitúció fészke legyen ez a község! . . .

S ha nem akarjuk? Akkor egyesült erővel irtsuk ki utunkból a gazokat! S a gyomok kitisztításával paradicsomkertté alakíthatjuk társadalmi életünket, melyben önjóakarátunk érvényesülése megteremti az örömrózsáját számunkra.

Nehéz volt, nehéz lesz mindig az igazság küzdelme az emberi gyarlóság által teremtettt gonoszszal szemben, de a tiszta meggyőződés felül emelkedik a jöheto szenvedések és a gaz támadások torlaszán, s ennek legyőzésével folytathatja tovább küzdelmeit az elvek diadaláért.

Lobogtassuk tehát a társadalmi érdekek szent zászlóját; az a moesoktalan lobogó ez, mely alá büszkén sorakozhatunk, s melyet büszkén, tisztán őrizhetünk meg a gonosz elleni harcban.

Munkálkodjunk egyesült erővel, s tartsuk a szent célt szemelőtt, akkor jöjjon bármi, történjék akármi, helyünkön leszünk.

— r

A választásokhoz.

Nem mulaszthatjuk el ujlag figyelmeztetni községünk polgártársait: hogy a választások közelednek!

Résen legyen mindenki, tegye honpolgári köteleességét s ne vonja ki magát a teendők alól.

Mult számunkban adtuk a választási törvényeket, ezekből láthatja mindenki, ki a választó, ki a választható s mi a köteleesség.

Erre vonatkozólag, mint alább közöljük is, több kérés intéztetett szerkesztőségünkhöz, hogy tekintve, községünk polgárai közt többben vannak, kik német ajkuak, közöljük azon törvényeket németül is.

Mi ezen kívánságnak készséggel eleget fogunk tenni, annál is inkább, mert mi vagyunk az elsők, kik polgárainkat köteleességeink teljesítésére utasítjuk.

Jövő számunkban közölni fogjuk a községi választási törvényt egész terjedelmében is. Addig is ujlag figyelmeztetjük polgártársainkat, irassák be magukat, követeljék a törvény értelmében jogukat s ne tántorítottassák el magukat sem erőszak, sem rábeszélés, sem visszalépés által.

A keresztény szavazatok túlnyomólag többségben vannak, csak követelni kell azt.

Lássák, Stern zsidó minden familiáját, utolsó cselédjét választóvá igtatta; szegény volna tehát ha mi, kik jogszerűleg léphetünk fel itthon, visszalépünk az idegen, jött-ment sereg előtt, s utat engedünk továbbra is garázdálkodásaiknak.

Fel tehát polgártársak a munkára s ne jajgassunk többé!

A több levél közül, melyet szerkesztőségünkhez küldöttek, helyt adunk a következőnek:

Tisztelt szerkesztő ur!

Figyelemmel kísérem nagy fáradságát, melyet kifejt községünk virágzása s a kereszténység érdekében, s mondhatom, nagy köszönettel tartozik szegény, elnyomatott községünk önnek.

Ujabbban a választásokat tetszett felkarolni, mint egy létkérdést, melytől községünk jövője függ. Teljesen osztom nézetét s csekély erőmől kitelhetőleg magam is igyekszem e téren az ön irányában működni, addig is azonban felkérném, nem volna-e lehetséges azon választási törvényt, melyet e heti száma közölt német nyelven is kiadni, mert községünknek számos polgára van, ki csak németül beszél, de jó hazafi.

Ezen kérésem becses figyelmébe ajánlva, vagyok hazafias polgártarsa

Ujpesten, 1885. január 1-én

K. J.

A szociálisták.

Hirhadtó vált rendőrségünk egyik legbuzgóbb tagjának Chapó rendbizonnak az az élehetetlen eszme fogamzott meg koponyájába, hogy nálunk szociálisták, anarchisták léteznek sőt már nyomdájuk is van; mit neki sikerült felfedezni, s a pesti könyvatosoknak e bakhírt beküldte, hogy bírdessék fünek-fának: ide nézzetek! megcsiptem a szociálisták fejét s nyomdájukat, akár csak orosz rendőrként lefoglaltam, nem érdelem-e én meg most egy fővárosi kapitányi czimet? . . .

Oh, igen, még nagyobb czimet is, csak hogy az hiányzik a szótárból, meg nagyobb érdemkeresztet is, mit az ötvös faraghat.

Elmondtuk már multi számunkba, hogy miben állott az a híres szocialista „nyomda” ügye, elmondottuk, nem volt az egyéb reklamnál, a többi beküldött hírrel együtt.

És ezt, már a fővárosi lapok is helyre hozták; s mindenki belátja, hogy mi akart ez lenni Chapónál, az, mi a leggyalázatosabb: érdemet szerezni a bűnben, megrovatni a békés polgárokat s azt keresni, mi a magyar iparosnak legnagyobb ellensége: szociálistát!

Ezt csak oly lelketlen, érdek embere teheti, mint Chapó, ki előtt semmi se szent akkor midőn az ő önös, szennyes léte forog kérdésbe.

Nem akarunk e községünk szegényére való alakkal tovább bajódní, nem ez undorító szörnnyel foglalkozni, de hozzá szólunk ahhoz a „szociálista” szóhoz, mely sért minket, sérti községünk minden polgárát.

Mutasson fel Chapó cselédkomiszárus csak egy szociálistát is községünk polgáraiból, nevezzen meg csak egy tisztességes polgárt is, ki előtt tiszteletben, magához egy rangbelinek tartott, idegen országi jött-ment iparost is talál. Nem! A magyar iparos tudja, kik azok a Chapó féle szerencse kísérők, üres pintlivel bevándorolt, métélyező alakok, tudja, hogy ezen alakoknak célja csak a mesterséges uton-módon összeszedett fillérek elharácsolása s maszlagosító cselekedeteik, szavaiknak bűnre csábítása által koldussá tenni azt, kinek van becsülete s haza szeretete.

A magyar iparos kerüli e szerencselovagokat, ők nem szociálisták, anarchisták, hanem hazafiak, kiknek van h a z a j u k, becsületük; nem mint azoknak, kiknek sem hazájuk, sem becsületük nincs s így honfui érzésről fogalmuk sem lehet.

Nem vagyunk kíváncsiak a világpolgárokat látni, békét hagyunk mi nekik, csak maradjanak külföldön s hozzánk ne jöjjenek az ők fejtelenséget hirdető tanaikkal, bár csak Chapót is vinnék magukkal, ki praesidensnek éppen közéjük való.

Parányi nép vagyunk, körül idegen, reánk agyarkodó népekkel, igyekezzünk tehát e férgeskről még csak tudomást sem venni.

S valjon Chapó ha szívére tenné kezét s bevallaná bűnét Igazán, nem jutna-e oda, hogy elmondhassa: ha vannak nálunk szociálisták, anarchisták, úgy azokat csak mi s a barátaink a zsidók, az önkény, a törvénytelenesség teremtette, melynek egyik végrehajtó közege én vagyok! . . .

A nép elkeseredése s boszúja volna csak az, mi előttük mint szociálistákat tüntetné föl.

De azért szociálisták nincsenek, csak a helyzet, melybe mint rabszolgák élnek, terem belőlük jogos: követelőket.

A hazaszeretet volt az, mely eddig összetartott, mely nem engedte, hogy ellenségeink zsákmányává legyünk.

Tudja ezt minden polgár s ép ezért jöjjen a világpolgárság eszméje akár mint szociálisták, akár mint anarchizmus, nálunk süket fülekre fog találni. Mert tudjuk:

Ha minket elfu az idők zivatara,

Nem lesz az Istennek soha több magyarja!

S mi magyarok akarunk lenni. Öseink megtartották ezt a hazát nekünk karddal; mi meg fogjuk tartani a jövő nemzedék számára munkával és nem futunk olyan eszmék után, mik nagy népeknél lehetnek beteges állapotok, de nekünk halálunkat okoznak.

P. L.

Rendőrségünk.

Nem mulik el nap — mint Chapó írja — hogy az ember ne hallana 2—3 betörésről. Hová fog vezetni még ez? Ázsia sivatagjai vagy Amerika rengeteg erdei közé helyezett község-e ez, a melyben az orgia annyira felüté fejt?

De hogyan lenne oly községben fejtelenség, a melynek 1—2 száz rendőre is ott alszik csendes békeességben a községházán s csak az esteli és reggi szürkületkor dugják ki az orrukat őrjáratnak csufolt utra a „schnapszputik“-ig, meggyőződést szerzendő arról, hogy ugyan megvan-e még a község; vagy nem-e nyelte el a föld; vagy nem-e égett le fejük felett a tető?

Bizony s.omorú állapotok ezek! De ha már rendőreink elégtelenek a közbékeesség fenntartására, mért tartunk a nyakunkon egy század huszárt? Vagy talán csak a zsidót kell védeni a katonának? Mert azt senki sem tagadhatja el, hogy egy pár sárga bugyogós zaidó ijedtsége folytán hozták a keresztény lakosság terhére a katonákat akkor: midőn még nyoma sem volt itt semmiféle tüntetésnek sem; éjjelnappal pedig 25—50 ember czirkált városszerte; és most, midőn a keresztény polgárságnak élete és vagyona ellen kísérletet már annyi merényletet; mit tesz most a rendőrség? A helyett, hogy a katonaság segélyével együtt igyekeznék elfojtani a mindinkább tova harapódzó veszélyes fejtelenséget: duoba horkolnak a huszárokkal együtt, nehogy valami meg is zavarja édes éjjeli álmaikat.

Vagy hogy ne lenne ott fejtelenség, hol még a törvényt is annyira kiforgatják, hogy a betörőt szabadon eresztve, életét és vagyonát védő polgár ellen indítják meg a fenyegető vizsgálatot, a mint ez az Odry-féle esettel történt!

Oh te szerencsétlen nép! ki azt hiszed, midőn csendes éjjeli álmra hajtod fejed, hogy fizetett rendőreid őrködni fognak személyed és vagyonod felett; s csak azon veszed észre magad virradóra, hogy mindenéből kifosztottak s jószerencse, hogy életedet ki nem oltották; de hány eset történt már olyan is, hogy a rövid éj örök éjjévé lön egyes szerencsétleneknek, e rendőrök erélytelensége miatt! Na reklamhős, mért nem akadályozta meg ezeket? Mert nem dicsőség ám rémhistoriákat kohlolni és világszerte kikürtölni, hanem az lenne csak az érdem, ha ott fogdosná össze madarait a betörés színhelyén akkor: midőn még az nem rabolt, sem nem ölt. Mert az igazság sujtó karja bárhol utól éri a bűnöst, de ki adja nekem vissza elrabolt, véren szerzett filléreimet, vagy talán ön adhat a meggyilkoltnak új életet?

No de jó ez így! Mert az a nép, melyet még nem tanított meg annyi szenvedés, mely

AZ „UJPEST” TÁRGYÁJA.

Légy egyszerű . . .

Légy egyszerű virágszál,
Légy szende kis virág!
Meglásd, hogy mennyi fény hull,
Mennyi sugár reád.

Mint ibolya — szerény légy!
Ne fuss a fény után.
Meglásd, meglásd, csak addig
Vagy boldog, kis leány!

A bokrok mélyén rejő
Szerény kis ibolya
Boldog; el nem csábítja
Hiuság mosolya.

S mégis, mégis a kertnek
Ragyogó disze ő.
Édes illata kábit,
Kelleme bővölő.

Légy egyszerű virágszál,
Légy szende ibolya.
Sokkal szebb ez nekem, mint
A szép kamélia!

Juhász József.

Császári koszt nem kóser koszt.

(Epizód, Dunkl Náci katonaeletéből.)

Nagyot dobant a Náci lajbija alatt valami, mikor kimondotta a nagy szót, hogy: . . . szárazon és vizen, éjjel és nappal, ütközetekben, rohamokban, csatákban és bármilyen hadi vállalatokban, mindenütt, mindenkor és minden alkalommal vitézül és férfiasan harcolunk stb. — De hogy is ne. Nagy sor az, kimondani az „isten engem úgy segítjen“-t ilyen fogadásra, különösen olyan Náci féle embernek, kinél a bátorság éppen nem tartozott az erények közé. — „Férfiasan harcolunk“ no ez pláne ismeretlen valami volt előtte, erről még a táti sem beszélt neki soha odahaza. — De annyit még is tudott, hogy a köpködés nem tartozik a férfias harcmodorhoz. Nem is lelkesítette őt az a tudat, hogy most már a királyért és hazáért 3 évig komisz prófuntot kell ennie.

De mit is törődött volna Náci, a világpolgár, a királylyal és hazával. — Az ő királyá Rothschild, hazája a rongyot termő földgömb.

Meg is mozdított a táti minden követ, hogy a 9 testvérei közül kiváló Náci gyereket a terhes katonai élet fáradalmaitól megszabadítsa. — Azonban nem használt sem az öreg Durkli tátinak buzgósága, sem a máminak rimánkodása — ki az ő egyetlen Náci-

jában életének egyedüli reményét vélte elveszíteni — az ezredorvos kimondotta a „tauglich“-ot s Náczinak a táti bugyellárisára épített reményei romba dőltek.

Hogy Náci különös ellenszenvvel viseltetett a katonáskodás iránt, azt világpolgáris elvei mellett még jámbor természete — mely mindig irtózott az esetleges megverettetéstől — és azon körülmény okozta, hogy az otthoni libamáj s több ilyenféle kóser delicatesséket komisz menage-val kénytelen felcserélni.

Ugyanis Kohn Kóbi, a ki már kiszolgált és gefreiter — tehát szavahihető egyén — volt, olyanokat beszélt mint igaz dolgokat, hogy az ember azt hinné, miszerint a „menázi“ készítésnél a kezet nem is használják, s a kanál valami ismeretlen valami. — Hogy az úgynevezett ételeket kiszolgált seprűnyelekkal kevergetik; az ételeket ünnep- és vasárnap macska és kutyaszírral, hétköznapokon petróleummal zsirozzák. Kohn Kóbi állítólag egy alkalommal egy bakancstalpat, egy darab pomádét, három suvixos skatulyát, 2 drb törött fésűt, egy fél tükröt s egy eleven patkányt talált ételében. Máskor pedig 2 keőről és 9 katonagombról volt kénytelen a krumpli főzeléknek csufolt valamit lenyalogatni. — Mind ezen rémséges dolgok Nácit igen lehangolták, mégis a büszkeségnek egy bizonyos neme fogta el „kebelét“ midőn a kék nadrágot és komisz

nem képes a mult példáján okulni, mely önön maga ülteti oda azokat, a kiktől függ mindene; az a nép, mely egy pár napi dinom-lánomért, életét évekig tartó remegésnek teszi ki, midőn elég lelkiismeretlenül azokat emeli a hatalom polczára, a kik aztán mellékesnek tartva kötelességeik teljesítését, — önön malmukra hajtják a vizet: az a nép nem érdemel semmi szánalmat.

Emeljetek csak a polczra érdekeitekért haszon és kötelezettség érzete nélkül küzdő polgárokat: akkor meglátjátok, hogy lángpallossal fognak mellettötök a sikra szállni! Ez szerencsétlenségek egyetlen Ariedna fonala, fogjátok meg tehát azt jól, hogy el de tévedjetek újra a labirinth tekervényes utai között.

Különfélék.

Rituális gyilkosság R.-Palotán. Történetke járta a mult héten. A hir nagy port vert fel, s így az belekerült a „Függetlenség“-be is, honnan a tudósító kiküldetvén, az tudósítónkkal együtt úgy győződött meg az esetről, mint a hogy az a „Függetlenség“-be leírva volt, közöljük is azt szóról szóra: „Rituális gyilkosság R.-Palotán ezimen, tegnap tartózkodva közöltünk egy hirt, mely nem annyira a téves tudósítás, mint inkább a zsidók által felfújt gyalázatos reklamm hajhászás szüleménye volt. Tudósítónk kiment ma a helyszínére s meggyőződött, hogy a dologban ugyan nincs sikerült rituális gyilkosság, de van legalább gyaníthatólag oly cselekedet mely keresztény leányon egy meg-hiusult erőszakra vall. Moskovitz Ármin zsidó grajzlerosnál, ki mellesleg megjegyvezve csak a mult évben vágta le a Galicziából hozott pájszot, szolgált Klenovszky Mária kisujfalusi 18 éves árva leány; a leánynak szép termete, de még szebb arca van, mi nem csoda, ha akóser familiát tűzbe hozta. Két hóvel ezelőtt a leány felmondta szolgálatát, de mindennek daczára a zsidók nem bocsátották, sem bérét, sem könyvét kiadni nem akarták. A leány minduntatlan kérte elbocsátását, de a zsidó azon ürügy alatt, hogy nála 6 évig kell szolgálnia, visszatartotta. Már ez ez erőszak gyanut keltett a lányban, de meg a szomszédok is sok mindenfélét beszéltek, ugyannyira, hogy a leány nagyon vigyázott s mindig ruhástól fektűt le. Egy éjjel be is ment hozzá az egyik zsidó, de a leány kiugrott ágyából s a ficzkó savanyu pofával távozott. Tegnapelőtt éjjel bizonyára ilyen jelenet lehetett, hogy a leány a szomszéd keresztény házba menekült, ott hagyva a zsidónál mindenét; a zsidó, nehogy valami „khülönös dolog“ fejlődjék, elszaladt a bíróhoz s nagy septibe, anélkül, hogy jelentés vagy vádló lett volna, kezdete melléttverni: „én thekintetes bíró ur ártatlan vagyok, mint a ma szüle-

tett jerek, az a gojcseléd az oka mindennek, tessék ütöt thülem becsületes házamtól elpusztítani.“ És a bíró hűségesen teljesíté a zsidó kívánságát, jegyzőkönyvet vett fel, hogy „nem thürtén'e semmise.“ A rendőrrel meg elhozatta a leány könyvét, ki jelenleg is a zsidó szomszédjának eltalma alatt van. Az esetre vonatkozólag sok verzió kering; a leány annyira meg van félemlítve, hogy még tudósítónkkal is remegve beszélt s vallani egyáltalán mit sem akar, s nagyon szégyenli az esetet, csaknem állitható a rögtönzött jegyzőkönyv daczára, hogy itt erőszak akart történni. Mint értesülünk, a zsidó anélkül, hogy csak még nevét is tudtuk volna, magára vette a köpöyveget s ma már tiltakozni akar hirünk ellen, egy nyilatkozatba boocsátva szét a „nem bünöst“; szép, csak hogy a hol tűz nincs, ott füst sincs, már pedig itt nagy a füst. Tehát nem rituális gyilkosság, hanem csak csütörtököt vallott: erőszak!

Betöréses lopások. Valóban borzasztó idöket élünk, alig mulik el nap, hogy községünkben a vagyonbiztonság meg ne támadtatnék. A lefolyt héten két betöréses lopásról értesültünk. Az egyik Halász gépésznél történt, hol nagymennyiségű sertés-hust tolvajlottak el. A másik eset Balázsnénál aota elő magát, a budapesti közúti vaspálya indóházában ugyanis mult hó 27-én ismeretlen tettesek betörték dohánytözséjébe, s onnét mintegy 50 frt értékű dohányt és szivart loptak el. Chapó uramnak ez esetből kifolyólag ajánljuk figyelmébe, hogy ne az anarchistákról gondolkpzzék, hanem arról hogy a polgárok vagyona biztonságban tartassék.

A zsidómilliomos pálinkafőző és munkásai. Van Aradon egy durgazdag pálinkagyáros, kit a király aradi látogatása alkalmával a főispánnak rendre kellett utasítani, annyira tolakodó volt és háromszor is kezét akart fogni a királylyal. Lehet képzelni hogyan bánik ez ember munkásaival. Az új ipartövény értelmében minden iparosgéd és gyári munkás munkakönyvvel látandó el és az oly gyárosok vagy iparosok, kiknek üzletükben 20 munkásnál több van; az iparhatóságától kikérhetik, hogy a munkakönyvek saját helyiségökben állittassanak ki. Neumann zsidó már ebből is hasznot csinál. Gyárában van körülbelöl 400 munkás, ezektől fejenként 50 krt szedett be munkakönyveikért, holott egy munkakönyv csak 23 krba kerül bélyeggel (15 kr. bélyeg és 8 kr. a könyv ára) együtt. Ez még semmi, de van sok oly ember, a ki lefizette ugyan az 50 krt, de könyvet ott a gyárban nem kapott és most megy az iparhatóságához és itt újra meg kell fizetnie a 23 krt, az 50 kr pedig a zsidónál maradt és a 400 munkásból, a kik lefizették az 50 krt, könyvet nem kapott csak valami 80, a többinek pénze odaveszett. Ez nem becsimérlés, ez tény, erre a gyárban 100 ember is képes esküt tenni; de nem segíthetvén rajta

másképp, mint a nyilvánosság útján, azért kérem a tek. szerkesztőséget, vonja ki ezen közlésnek rövid velejét. Így csalja a milliomos pálinkafőző a szegény népet, így szaporítja millióit, melyek által nemessé, majd főrendivé lesz. (De csak az esetre, ha a keresztény polgárok a zsidók járszalagján járnak, magukat prédának oda vetik és hazánk iránti polgári kötelességüket nem teljesítik. — Ez esetben pedig jutalmuk a szolgaság járma, a mit ekkor meg is érdemelnek. — Szerk.)

Halálozás. K u t h y I s t v á n fővárosi hivatalnok s ujpsti derék polgár nejté a halál az ó év utolsó óráiban hosszú szenvedés után, életének 42. és boldog házasságának 19-ik évében, az élök sorából kiragadta. — A páratlan hű nőt, és a feledhetlen gondos anyát szerető férje és négy árvája megható fájdalmi, valamint a roppant gyászoló közönség résztvevő könnyei között a róm. cath. egyház szertartása szerint f hó 2 á n d. u. 4 órakor helyezték a helybeli temetőbe örök nyugalomra. Béke és áldás lebegjen nyugvó poyai felett!

A lefolyt évben született Ujpesten összesen a római kath. egyház kebelében 302 fiu és 288 leány, összesen 590. Meghalt összesen 431, tehát a szaporodás 159; házasságra lépett pedig 123 pár. A ref. egyház szertartása szerint született 26 fiu és 20 leány, összesen 46; meghalt 20 férfi és 9 nő, a szaporulat tehát 17. — Házasságra lépett 14 pár. Áttért a róm. kath. egyház kebelébe 7. A két egyházban született összesen 636 s meghalt 460, tehát az összes szaporodás 176. Minthogy az evang. egyháznak nincs lelkesze, az anyakönyv Palotán kezeltek s innét nem kaptuk meg meg a kimutatást; a zsidó egyházzól meg nem is szólhatunk, mert annak híhetőleg oly ázsiai állapotban van az anyakönyve, hogy a kimutatás nehezen adná hű képét a valónak.

A zsidónál a vallás is játék. Mily elvetemedett a zsidó még akkor is, ha vallásról van szó, arra nézve eklatans példáról értesítik lapunkat Ersekujvárról, hol karácsony első napján Fábán János kanonok-plébános szónoklatot tartva, erősen kikelt a zsidóság szemtelensége ellen s a zsidó morált egy példával mutatta be. Elmondta ugyanis, hogy Pozsonyban egy ottani zsidó kikeresztelkedett azért, hogy Spira Hedvig vasuti hivatalnok leányát nőül vehesse. Czélját érte. meg-nősült s nejtével Bécsben letelepedett. Az első év a családi élet gyümölcsét megtermette s a gaz zsidó rávette nejtét, hogy mindketten a zsidó hitre térjenek át. Rövid időre azonban a zsidó elhagyta nejtét s más zsidó nőnek esküdtöt örök hűséget a zsinagógában. A kanonok plébános ez előadását mindenki csak példabezédnek tartotta: de egyszerre kinyílt a sekrestye ajtaja s betévedt a szerencsétlen eltévedt nő, mely bánattal arczán. A plébános

bakancsot felhuzta, s bizonyos leereszkedéssel pillantott ki az ablakon, az utcán sétáló „czi-vil“ uraságokra.

Három hétig semmi különös nem történt Nácziakkal, jóllehet görbe termetét nagy meg-eröltetésébe került katonai positurában tartani. Mint a többi ujonczoknak, úgy neki is bőven kijutott az oldalba dőfésékből, fülrángatás- és orrfricskákból. De ez mind csak semmi.

Náczinak az ágya mellett, a Boros Pistáé — egy az utolsó évét szolgáló, nevéhez méltó boros bakáé — fekűdt, szép bajusza és sokat kenegetett torka mellett még szép szakácsné szeretője is volt, kihez a lehető leggyakrabban eljárógatott.

A mi Pistánk most is épen czipő vixolással foglalkozik, hogy állásához (czimzetes gefreiter) méltóan jelenhessék meg imádott hölgye előtt.

A konyha nymphája szivből eredő örömmel fogadta az epedve várt hadfit, ki mint igaz katonához illő, a szakácsné szivét már többször — „megostromolta“.

Anna urnője — mert így hívták a kis piszeorrú vázsoncselédet — gyermekeivel együtt valami rokonánál volt névnapot tartani s így a mi Pistánk egész komócióba tehetette magát. Anna pedig különböző szögletekből, mint valami modern tündér, sültöt, bort, rétest, szivart stb. varázsolt elé, s így nem csoda, ha

Pista részint a tüzes pillantásoktól, részint a jó sillertől elbódítva a hetedik menyben képzelte magát s a takarodóról kötelességszerűen — elkésett.

Mivel elve volt: „ha a becsületről elkésünk, a gyalázatra ráérünk“, nem is igen sietett most már haza, hanem ottmaradt a bájós „hölgnél“ mindaddig, mig az urnő haza nem érkezett s ekkor ideáljától meghatóan bucsút véve észrevétlenül ki- és ellillant.

A hideg levegő azonban észre térítette. Elkezdett filosofálni s végre azon eredményre jutott, hogy sok lévén már a rovásán, ezen kimaradása felette ajánlatos, hogy ki ne tudódjék. De hogy lehetséges ez? Ha a főkapun megy be, az őrség simpliciter elfogja, s egyszerűen dutyiba (dunkli) teszik. — Ekkor egy jó ötlete támadt. Megkerülte a laktanyát s az ott levő nem épen magas köfalat kevés fáradsággal megmászván, a laktanya udvarára ugrott.

Ágya az emeleten volt egy teremben, hová csak a kapu alól vezető lépcsőn juthatni. — Igen, de ott ismét az őrség kezeibe kerül. Körültekintett tehát az udvaron, menekülést keresendő, midőn legnagyobb öröme szemei a villámhárítón akadtak meg. Óvatosan, mint egy kigyó mászott fel az emeletre, hova midőn feljutott, a szoba ajtaját iparkodott óvatosan felnyitni, a mi sikerült is neki.

Vigyázva kúszott tovább ágyához, melynek megtalálása még sötétben sem okozott neki fejtörést. Itt azonban az a különös meglepetés érte, hogy ágyán valakit végig terülve mély álomban talált.

Miután meggyőződött, hogy az csakugyan az ő ágya, hozzá fogott a vizsgáláshoz, melynek folyamán kiderítette, hogy biz az ő ágyára tévedésből a Dunkli Náczi fekűt le.

Ez épen malmára hajtotta a vizet, — mert tudta, hogy a napos tiszt 11 órakor sorban nézven az ágyakat, nem az övét, hanem a Nácziét találta üresen s így természetesen Náczi került azok jegyzékébe, kik másnap rapportra s onnan „dunkli“-ba lesznek kerülendők.

Hátra volt még az ágyak kicserélése, mely neki nem nagy gondot okozott; mint ki jól végezte dolgát — leheveredett és elszenderedett. Másnap reggel Náczi csakugyan rapportra került s mivel tagadni merte, hogy távol lett volna, továbbá azzal is vádoltatott, hogy az őrséget kijátszotta, Dunkli Náczi mint javithatlan, hosszabb időre „dunkli“-ba került, hol eléggé gondolkodhatott, hogy miként került — Pilátusként — a krédóba, azaz a dunkliba. Boros Pista pedig a markába nevetett és — hallgatott.

Virághalmi A.

folytatta: ime a zsidó morál áldozata, főpásztorunk az esztergomi primás visszafogadta az eltévedtet az egyház kebelébe s e szavakkal az oltárhoz vezette, letétette vele a katolikus kitvallást s megáldoztatta az egyház kebelébe visszatért nőt. A jelen voltak könyes szemekkel nézték végig a szertartást, hálát adva az égnek, hogy egy gaz zsidó által félrevezetett tagját ismét visszaadta a keresztény egyháznak. — (Mit szól mindezekhez a mi tiszteletbeli rabbinusunk? Szerk.)

— A szerkesztőségünket megtisztelő nagyszámú ujévi üdvözlések és jókívánatokat őszinte köszönettel vettük, a melyekből erőt és kitartást merítve, jövő működésünkre — fogadják barátaink ezen megtisztelő soraiért viszonti jó kívánatainkat és adja a magyarok istene, hogy a jövő újévben azzal üdvözölhessük egymást, hogy nem hiába küzdöttünk, mert elveinket és akaratunkat érvényre emeltük.

— A zsidóság és az antiszemitizmus Bukovinában. Hogy mily mérvben terjed az antiszemitizmus Bukovinában, eléggé igazolja az, hogy a Bécsben megalapított egyik antiszemita lap költségeinek fedezésére gyűjtést rendeztek egy uradalom tisztviselői maguk között s a begyűlt összeget egy levél kíséretében küldték be, melyben kijelentik, hogy örömmel szedték össze filléreiket, hogy a vallás és emberiség érdekeit képviselő lapot támogassák s hogy az antiszemitizmus ott naponta szélesebb körben terjed. — Ör vendünk rajta, mert mi is csak az antiszemitizmus terjedése által remélhetjük a zsidó gazságok megfékezését, és csakis az antiszemitizmus általános terjedése által érhetik el keresztény polgártársaink a jobb jövőt — hazánk és önmaguk boldogulását.

— Az upesti olvasókör könyvtára javára f. évi Január 10-én esti 8 órákor tartja zártkörű táncestélyét, az upesti közuti vaspálya indóháza termeiben. — Személyjegy 1 frt. családjegy (3 személyre) 1 frt. 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A budapesti vendégek részére éjfél után 1 és 3 órákor külön vonat fog közlekedni. Belépni csak a meghívó jegy előmutatása mellett lehet. A meghívó jegyre igényt tartók forduljanak a rendezőbizottsághoz a kör helyiségébe ha netán tévedésből meg nem kapták volna jegyeiket.

— Orosz zsidók. Mint Lembergől jelentik, az orosz határ tartományok kormányzói szigorúan fogatosítják Podoliában és Volhyniában a néhai Miklós czár rendeletét, mely szerint idegen zsidóknak a határtól 50 verstnyin belül tartózkodni nem szabad. Bádeszvoloban pedig a zsidóknak a kik rendes utlevellel bírtak, szabályszerű ígérő levelet kellett kiállítaniok, hogy elhagyják lakhelyüket. Bizony üdvös intézkedés az orosz népre nézve.

— A henczegés következménye. Mint levelezőnk írja Batizfalu községben H. K. körjegyző két pandurral még 1882 ben megjelent az ottani Mariassy uraság bériójénél Lajchták nevű zsidónál, hogy tőle az adóhátralékot behajtsák. Erre a magát nagyságonak nevezni szerető zsidó a végrehajtásnak ellenesegült s egy székelt kapott föl, hogy azzal a jegyzőt a pandurokkal együttesen kiverje. — Az adóbehajtk, hogy a kellemetlen helyzetet kikerüljék eltávoztak és a gögös zsidót feljelentették a szolgabírói hivatalnak. — Nemsokára a henczegő fráter el lett itélve, de tovább fellebezett a megyéhez, de itt is kudarczott vallott és végre a napokban jött le a várva várt ítélet, mely szerint a henczegő zsidó 100 frt pénzbírságra és 3 havi fogságra ítéltetett el. Az ítélet a napokban lett foganatosítva.

— A megfagyott lábak gyógyítására Wahler, württembergi plébános, kitünő szert talált fel. A württembergi kormány indíttatva érezte magát ezen kitünőnek bizonyult szer-títkát a közjó érdekében a nevezett plébánostól megvenni. Ezen szer készítmódja a következő: Végy 24 lat ürfaggyut és 4 lat vasoxidhyratot. Föld egy vasedényben egy vaspálczával való folytonos keverés mellett addig, míg egész feketévé válik. Miután félig kihűlt, adj hozzá 4 lat velencei terpetint, 2 lat bergametta olajt, 2 lat örmény bolust. — Az utóbbi először dörzsöld faolajba és aztán az egészet keverd jól össze. Ezen ir vászonra, vugy tépésre kenendő és napokint egyszer a beteg helyekre rakandó. Ezen

ir a nagyon fájdalmas, feltört fagyászt sebeknél is kitünő hatása. Ezen gyógyszerert olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— A kis sakterlap legutóbbi számában Ulárik Károly községünk tehetetlen bírása, két községi adóvégrehajtói állomásra hirdetett pályázatot, melylyel 500 frt évi fizetés járna. — Most épen lapunk bezártával vesszük azon értesítést, hogy ezen végrehajtói állomást tegnap be is töltötte és pedig valami Lindt kávé és Sebők nevű, az asztalos mesterséget elrugott és a fővárosból kimaradt hivatalszolga személyeivel. — Nem tudjuk eme sürgős alkalmazás okát és czélját? — Kár volt a pályázatot be nem várni, mert mint értesülve vagyunk, az eszlári sakter, Scharf József is pályázni akart Ulárik Károly bírónál.

— Uhlarik bíró „Miatyánkja.“ „Miatyánk“ tekintetes Boskovitz ur „ki vagy a leghatalmasabb a borbélyok között és a községházán rettegett legyen neved az átkozott gojok közt, jöjjön el a te és néped uralkodása, hogy valamennyi gojt ki a „Zik-czene, Zacczenet“ énekl, azokat a „dutyiba“ tehesünk, mindennapi kenyerünket: a goj előtt pöfeszkedni add meg nekünk ezután is, légy rajta, hogy ismét bíróvá választassunk, mi ígérjük hogy mindig tekintes Boskovitz urnak hívunk s azon leszünk hogy a te kiválasztott néped uralkodjék ép úgy, a községházán mint a nemzetség fölött, kérünk ne vigy minket kísértésbe, hogy sertésbúst együnk vagy a gojok borait igyuk, bocsásd meg a mi bűneinket, midőn néha a gojok közé keveredünk s velük együtt mulatozunk de szabadíts meg bennünket Ágostontól és az antisemitáktól.“

Nyílt tér. *)

Vihlidál esztergályos mester urnak Ujpesten Károly utcában.

Ezennel felkérem, hogy minek utánna nem akarta a csapokat csinálni, mert máshol megadták jobban az árát a csapoknak, tehát adósságát nálam fizesse meg.

Ujpest, 1884. Decz. 31-én.

Mánn Alajos
vendéglős.

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Szeresztői üzenetek.

— M. V. urnak. Eső után köpönyeg. — M. s. J. urnak. Érthetetlen, kérjük jobban és érthetőbben leírni. — X. y. Közölhetlen. — P. A. Mikor a fecskék megérkeznek. — S. a. k. t. k. s. Nem elég éles, jobban ki kell fenni, s úgy oda ajándékozni az illetőnek.

Felelős szerkesztő és kiadó:

ÁGOSTON JÁNOS.

Hirdetések.

A 'FÜSTÖLŐ'

I. és II. évfolyama

(minden évfolyam külön füzve)

3 frt. helyett mindkettő együtt

csak 2 frt.

A most folyó IV. évfolyam (ez évfolyam 28 számból áll) előfizetési ára 2 frt 25 kr. Az I. II. es. III. évfolyamot együtt és egyszerre rendelve meg 5 frt 25 kr. helyett 3 frt 50 krért adja a „Füstölő“ kiadóhivatala, Budapest, VIII., Eszterházy-utca 12. sz.

A Pain-Expeller! Tizenöt év alatt ezen rég bevált házi-szerencsés gyógyszeredmények kezdeskednek arról, hogy egy beteg sem fogja megbánni, ha eme figyelmeztetés által egy kísérlet tételére biratott. A legtöbb családnál már készletben tartatik a valódi horgony-Pain-Expeller. Ára ezen szigoruan szolid eredeti készítménynek igen mérsékelt, ugyanis palaezkonkint 40 és 70 kr. nagyság szerint s a legtöbb gyógyszerárban készletben van. Hamisítvány kikérülése végett tessék a gyári jegyre „horgony“-ra figyelni. Richter F. Ad. és társa, Bécs. — Főraktár Prágában az „arany oroslán“ gyógyszerárban Niklasplatz 7.

Ujpesten. Tavasz-utca és Erzsébet utca sarok 6-ik házsám, 4-ik ajtó alatt elvállaltatnak mindennemű

kézimunkák: közönséges és monogram-hímzések olcsó és pontos elkészítés mellett.

Megjelent második kiadásban:

LE AZ ÁLCZÁVAL!

ADATOK

EÖTVÖS KÁROLY

hirhedt saktervédő életrajzához.

Irta:

ÁGOSTON JÁNOS

v. jószágigazgató s a hirhedt saktervédő egyik áldozata.

Ára 30 kr.

Kapható: Ujpesten fő-út 48. szám, és Fridmán ur fürdőpénztáránál.